

Клаузите за обща отбрана и солидарност на ЕС: политическо и оперативно измерение

Резолюция на Европейския парламент от 22 ноември 2012 г. относно клаузите за обща отбрана и солидарност на ЕС: политическо и оперативно измерение (2012/2223(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид член 42, параграф 7 от Договора за Европейския съюз и член 222 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид член 24 и член 42, параграф 2 от Договора за Европейския съюз, член 122 и член 196 от ДФЕС и Декларация 37 относно член 222 от ДФЕС,
- като взе предвид Устава на Организацията на обединените нации и по-специално разпоредбите на глава VII и член 51;
- като взе предвид Европейската стратегия за сигурност, приета от Европейския съвет на 12 декември 2003 г., както и доклада относно нейното прилагане, подкрепен от Европейския съвет на 11-12 декември 2008 г.
- като взе предвид Стратегията за вътрешна сигурност за Европейския съюз, приета от Европейския съвет на 25–26 март 2010 г.,
- като взе предвид стратегията за борба с тероризма на Европейския съюз, приета от Европейския съвет на 15-16 декември 2005 г.,
- като взе предвид членове 4 и 5 от Североатлантическия договор,
- като взе предвид Стратегическата концепция за отбрана и сигурност на членовете на Организацията на Североатлантическия договор, приета на срещата на високо равнище на НАТО в Лисабон на 19-20 ноември 2010 г.,
- като взе предвид решението за прекратяване на работата на Западноевропейския съюз,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно рамка на Общността за превенция на бедствия в ЕС,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 26 октомври 2010 г., озаглавено „Към укрепване на реакцията на ЕС при бедствия: ролята на гражданската защита и на хуманитарната помощ“ (COM(2010)0600),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 22 ноември 2010 г., озаглавено „Стратегията за вътрешна сигурност на ЕС в действие: пет стъпки към една по-сигурна Европа“ (COM(2010)0673),

- като взе предвид концептуалната бележка относно „Разпоредби за координация при кризи на политическо равнище на ЕС“, подкрепена от Комитета на постоянните представители (Согерег) на 30 май 2012 г.¹,
 - като взе предвид своите резолюции от 22 май 2012 г. относно стратегия за вътрешна сигурност на Европейския съюз², от 14 декември 2011 г. относно въздействието на финансовата криза върху сектора на отбраната в държавите-членки на ЕС³, от 27 септември 2011 г. относно „Към укрепване на реакцията на ЕС при бедствия: ролята на гражданская защита и на хуманитарната помощ“⁴ и от 23 ноември 2010 г. относно гражданско-военното сътрудничество и развитието на гражданско-военен капацитет⁵,
 - като взе предвид плана за действие на ЕС в областта на ХБРЯ за 2009 г.⁶ и своята резолюция от 14 декември 2010 г. относно повишаването на сигурността в Европейския съюз по отношение на химични, биологични, радиологични и ядрени рискове и заплахи – план за действие на ЕС в областта на ХБРЯ⁷,
 - като взе предвид член 48 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по външни работи и становищата на комисията по конституционни въпроси и на комисията по гражданска свободи, правосъдие и вътрешни работи (A7-0356/2012),
- A. като има предвид, че сигурността на държавите членки на ЕС е едно неразделно цяло и всички европейски граждани следва да имат същите гаранции за сигурност и равно ниво на защита, както срещу традиционните, така и срещу неконвенционалните заплахи; като има предвид, че защитата на мира, сигурността, демокрацията, правата на човека, принципите на правовата държава и свободата в Европа, които са жизнено необходими за благоденствието на нашите народи, трябва да остане основна цел и отговорност на европейските държави и на Съюза;
- B. като има предвид, че днешните предизвикателства пред сигурността включват голям брой комплексни и променящи се опасности като международния тероризъм, разпространението на оръжия за масово унищожение, разпадащи се държави, тлеещите и несвършващи конфликти, организираната престъпност, киберзаплахите, недостига на източници на енергия, влошаването на околната среда и свързаните с това рискове за сигурността, природните и предизвиканите от човека бедствия, пандемиите и много други;
- B. като има предвид, че Европейският съюз признава един международен порядък, който е базиран на ефективна многостранност на основата на международното право, и че това е израз на убедеността на европейците, че нито една нация не може да се изправи сама срещу новите заплахи;

¹ 10207/12.

² Приети текстове, Р7_TA(2012)0207.

³ Приети текстове, Р7_TA(2011)0574.

⁴ Приети текстове, Р7_TA(2011)0404.

⁵ ОВ С 99 Е, 3.4.2012 г., стр. 63.

⁶ Заключения на Съвета от 12 ноември 2009 г., 15505/1/09 REV.

⁷ ОВ С 169 Е, 15.6.2012 г., стр. 8.

- Г. като има предвид, че сигурността и борбата с международния тероризъм са считани за приоритети на ЕС; като има предвид, че са необходими общ отговор и споделена от всички държави членки стратегия;
 - Д. като има предвид, че през последните десетилетия природните и предизвиканите от човека бедствия и по-специално провокираните от климата бедствия, увеличиха честотата и мащаба си, а със задълбочаването на изменението на климата се очаква и по-нататъшно увеличение;
 - Е. като има предвид, че постепенното формиране на обща отбранителна политика, която цели постигането на обща отбрана, засилва европейската идентичност и стратегическата автономност на ЕС; като има предвид, че в същото време една по-силна и по-способна европейска отбрана е от съществено значение за консолидиране на трансатлантическата връзка, в контекста на структурни геостратегически промени, ускорени от световната икономическа криза и по-специално във време на текущо стратегическо препозициониране на САЩ към азиатско-тихоокеанския регион;
 - Ж. като има предвид, че двадесетте и една държави – членки на ЕС, които са и членове на НАТО, могат взаимно да се консултират всеки път, когато тяхната териториална цялост, политическа независимост или сигурност са застрашени и които така или иначе са обвързани с колективна отбрана в случай на въоръжено нападение;
3. като има предвид, че докато държавите членки носят основната отговорност за управлението на кризи на техните територии, сериозни и сложни заплахи за сигурността, от въоръжени нападения до тероризъм, природни или ХБРЯ бедствия и кибератаки, все повече придобиват трансграниччен характер и могат лесно да надвишат капацитета на всяка отделна държава членка, което прави обвързващата солидарност и координираната реакция между държавите членки условие от жизненоважно значение в отговор на такива заплахи;
- И. като има предвид, че Договорът от Лисабон въведе член 42, параграф 7 от Договора за Европейския съюз („клауза за обща отбрана“ или „клауза за взаимна помощ“¹) и член 222 от ДФЕС („клауза за солидарност“), за да се отговори на тези притеснения, но почти три години след влизането в сила на Договора все още не съществува уредба за прилагане, чрез която тези клаузи да произведат реално действие;

Общи съображения

1. Настоятелно призовава държавите членки, Комисията и заместник-председателя/върховния представител да използват в пълна степен потенциала на всички съответни разпоредби на Договора и по-специално на клаузата за обща отбрана и клаузата за солидарност, за да осигурят на всички европейски граждани

¹ Оттук нататък „клауза за обща отбрана“, въпреки че в Договора не е включено наименование. Виж по-специално ангажимента за обща отбрана в член V от изменения Договор от Брюксел, който се счита от подписалите го за обхванат от член 42, параграф 7 от Договора за Европейския съюз (Извявление на председателството на Постоянния съвет на Западноевропейския съюз от 31 март 2010 г.).

еднакви гаранции за сигурност както срещу традиционните, така и срещу неконвенционалните заплахи, на основата на принципите на неделимост на сигурността и взаимна солидарност между държавите членки, като имат предвид необходимостта от повишена ефективност на разходите и справедливо разпределение на тежестите и разходите;

2. Отново изтъква необходимостта държавите членки и Съюзът да развива политика, основана на превенция, готовност и отговор по отношение на всички основни заплахи за сигурността, както са посочени в Европейската стратегия за сигурност, в Стратегията за вътрешна сигурност и редовните доклади на координатора на ЕС за борба с тероризма към Съвета;
3. Подчертава необходимостта държавите членки и Съюзът да извършват редовни съвместни оценки на заплахите и рисковете въз основа на съвместен анализ на споделена информация от разузнаване, като използват в пълна степен потенциала на съществуващите структури в рамките на ЕС;
4. Отбелязва новата стратегическа концепция за НАТО, според която, освен ролята си на военен съюз по време на война, НАТО се стреми да изгради капацитет, за да действа като политическа общност и общност за сигурност, която работи в сътрудничество с ЕС; отбелязва допълването, което съществува между целите на НАТО и целите, залегнали в член 43 от Договора за Европейския съюз;eto защо предупреждава да се избегне скъпото дублиране на усилия и съответното разхищение на ресурси между двете организации и настоятелно призовава за потъсно и редовно политическо сътрудничество между върховния представител на ЕС и генералният секретар на НАТО за целите на оценката на риска, управлението на ресурсите, планирането на политиката и изпълнението както на цивилни, така и на военни операции;
5. Като потвърждава отново, че защитата на териториалната цялост и на гражданите остава в ядрото на политиката на отбрана, настоятелно призовава Съвета да последва подхода на НАТО, който урежда неизбежните случаи, когато се изисква предотвратяване на външни заплахи, за да се защитят интересите на съюзниците в областта на сигурността, и когато е необходима демонстрация на сила;
6. Потвърждава отново, че употребата на сила от страна на ЕС или нейните държави членки е допустима единствено, при условие че е правно обоснована съгласно Устава на Организацията на обединените нации; в този контекст изтъква неотменимото право на индивидуална или колективна самоотбрана; потвърждава ангажираността си спрямо насоките от Осло относно използване на военни и граждански сили и средства за защита при международна помощ при бедствия; и подчертава, че предотвратяването на конфликти, нападения и бедствия е за предпочитане пред справянето с последствията от тях;
7. Изтъква широкия набор от инструменти, с който разполагат Съюзът и неговите държави членки за справяне с извънредни ситуации в дух на солидарност; припомня ползата от правното основание в член 122 от ДФЕС за предоставяне на икономическа и финансова помощ на държави членки при тежки трудности и в член 196 от ДФЕС за мерки в областта на гражданская защита;
8. Припомня ангажимента за систематично развитие на взаимна политическа

солидарност в рамките на външната политика и политиката на сигурност в съответствие с член 24 от Договора за Европейския съюз; отбелязва възможностите, предвидени в Договора от Лисабон за засилено сътрудничество в рамките на ОВПС, включително възлагането на специфични задачи и мисии на групи от държави, както и концепцията за постоянно структурирано военно сътрудничество;

9. Изтъква, че целта на клаузата за обща отбрана и клаузата за солидарност не е да заместват който и да било от тези инструменти, а да служат като глобална рамка с оглед посрещането на ситуации, свързани с извънредна степен на заплаха или щети, по-специално когато реакцията ще изисква политическа координация на високо равнище и участие на военните сили в съответствие с принципите на необходимост и пропорционалност;
10. Призовава Комисията и заместник-председателя/върховния представител да направят преди края на 2012 г. съвместно предложение за решение на Съвета, което да определя реда и условията за прилагане на клаузата за солидарност в съответствие с разпоредбите на член 222, параграф 3 от ДФЕС, като изяснява по-специално ролите и компетентностите на различните участници; с цел постигане на по-голямо единство, призовава комитета по политика и сигурност, както и постоянния комитет за оперативно сътрудничество в областта на вътрешната сигурност, да изпратят съвместно становище относно прилагането на клаузата за солидарност, като вземат предвид политическите и оперативните измерения на двете клаузи, включително сътрудничеството с НАТО; отбелязва, че Съветът следва да действа въз основата на гласуване с квалифицирано мнозинство по отношение на невоенни аспекти на взаимопомощта и съдействието; подчертава необходимостта в този контекст Парламентът бъде информиран в пълна степен;

Клауза за обща отбрана

Обхват

11. Припомня на държавите членки еднозначното им задължение за оказване на помощ и подкрепа с всички средства, с които разполагат, в случай че дадена държава членка стане жертва на въоръжено нападение на нейна територия; подчертава, че макар и в обозримото бъдеще да няма вероятност за широкомащабно нападение срещу държава членка, както традиционната териториална отбрана, така и отбраната срещу нови заплахи трябва да останат сред приоритетите; припомня освен това, че Договорът предвижда, че ангажиментите и сътрудничеството в областта на взаимната защита съответстват на ангажиментите в рамките на НАТО, която, за тези държави, които са нейни членове, остава основата на тяхната колективна отбрана и форум за нейното прилагане;
12. В същото време изтъква не по-малко важната необходимост за подготовка по отношение на ситуации, включващи държави–членки на ЕС, които не са членове на НАТО или територии на държави–членки на ЕС, намиращи се извън района на Северния Атлантически океан, които следователно не са обхванати от Вашингтонския договор, или ситуации при които няма постигнато споразумение за колективни действия в рамките на НАТО; в тази връзка, подчертава освен това необходимостта капацитетът на НАТО да бъде използван както е предвидено в споразумението „Берлин плюс“;

13. Счита, че дори невъоръжени нападения, например кибератаки срещу критична инфраструктура, имащи за цел предизвикването на сериозни щети и състояние на дезинтеграция в дадена държава членка и идентифицирани като произхождащи от външна единица, биха могли да бъдат приети като обхванати от клаузата, при условие че последствията им представляват значима заплаха за сигурността на въпросната държава членка, при пълно зачитане на принципа за пропорционалност;

Капацитет

14. Изтъква необходимостта европейските държави да разполагат с надежден военен капацитет; настърчава държавите членки да повишат усилията си в посока развитие на съвместен военен капацитет, по-специално посредством допълнителни инициативи на ЕС и НАТО от типа „обединяване и споделяне“ и „интелигентна отбрана“, които представляват изключително важен път напред във времена на ограничени бюджети за отбрана, като се предпочитат европейски и регионални полезни взаимодействия пред недалновиден национален подход; в този контекст отново призовава да бъде използвана пълноценно работата на Европейската агенция по отбрана и да бъде взета предвид от националните министерства на от branата, и настърчава държавите членки и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) да продължат дискусиите с оглед установяване на постоянно структурирано сътрудничество, предвидено в Договора от Лисабон;
15. Счита, че за да се укрепи двустранното сътрудничество, както НАТО, така и ЕС, следва да се съсредоточат върху укрепването на основния си капацитет, като подобрят оперативната съвместимост и съгласуват своите доктрини, планиране, технологии, оборудване и методи на обучение;
16. Отново призовава за систематично хармонизиране на военните изисквания и за хармонизирано планиране на отбраната на ЕС и на процеса на придобиване, така че да отговарят на нивото на амбициите на Съюза и да бъдат координирани с процеса на НАТО за планиране в областта на отбраната; като има предвид повишеното ниво на гаранциите за сигурност, предоставяни от клаузата за обща отбрана, настърчава държавите членки да разгледат многонационалното сътрудничество при развитието на капацитет, и когато това е уместно – специализация, като основни принципи на планирането им в областта на отбраната;

Структури и процедури

17. Приканва заместник-председателя/върховния представител да предложи практически разпоредби и насоки за гарантиране на ефективна реакция, в случай че дадена държава членка прибегне до клаузата за обща отбрана, както и анализ на ролята на институциите на ЕС в този случай; счита, че задължението за предоставяне на помощ и подкрепа, заявяващи политическата солидарност между държавите членки, следва да гарантира бързото вземане на решение в Съвета в подкрепа на атакуваната държава членка; счита, че консултации в съответствие с изискването на член 32 от Договора за Европейския съюз биха постигнали тази цел, без това да накърни правото на всяка държава членка междувременно да се самоотбранива;
18. Счита, че при предприемането на колективни действия в защита на дадена държава членка, намираща се под нападение, следва да бъде възможно използването на

съществуващи структури на ЕС за управление на кризи, когато това е уместно, и по-специално, следва да бъде обмислена възможността за активиране на Оперативен щаб на ЕС; изтъква, че е необходим пълноценен постоянен оперативен щаб на ЕС, който да осигури адекватно ниво на готовност и бързина на ответната реакция, и отново отправя призыва си към държавите членки за създаването на такъв постоянен капацитет, надграждайки върху насоку активирания Оперативен център на ЕС;

Клауза за солидарност

Обхват

19. Напомня, че ако дадена държава членка стане жертва на терористична атака или природно или предизвикано от человека бедствие, Съюзът и държавите членки имат задължението за съвместни действия в дух на солидарност в нейна подкрепа, след искане от страна на нейните политически органи, както и че в такива случаи Съюзът мобилизира всички инструменти, намиращи се на негово разположение, включително военните ресурси, предоставени от държавите членки; напомня също така задължението на Съюза да мобилизира всички инструменти, намиращи се на негово разположение, за да предотвратява терористични нападения в ЕС и да защитава демократичните институции и цивилното население от терористични нападения;
20. Призовава за намиране на адекватно равновесие между гъвкавост и последователност по отношение на видовете нападения и бедствия, за които може да бъде активирана клаузата, за да се гарантира, че няма опасност от пренебрегване на значими заплахи като например кибератаки, пандемии или недостиг на енергия; отбелязва, че клаузата за солидарност следва също така да обхваща сериозни събития, случващи се извън Съюза, имащи пряко и съществено въздействие върху държава членка;
21. Изтъква необходимостта за държавите членки да инвестират в собствената си сигурност и капацитет за реагиране при бедствия и да не разчитат прекалено много на солидарността на останалите; изтъква основната отговорност на държавите членки за гражданската защита и сигурност на собствените им територии;
22. Счита, че към клаузата за солидарност следва да се прибягва в ситуации, надвишаващи капацитета за реагиране на засегната държава членка, или които изискват мултисекторно реагиране, включващо редица фактори, но че ако някога държава членка реши да прибегне до клаузата, останалите не следва да подлагат на обсъждане въпроса дали да предложат помощ; изтъква, че солидарността води също така до задължението за инвестиране в адекватен национален и европейски капацитет;
23. Счита, че клаузата за солидарност може да даде стимул за засилване на влиянието на ЕС сред европейските граждани, като предостави реално доказателство за ползите от нарасналото сътрудничество на ЕС при управление на кризи и капацитет за реагиране при бедствия;

Капацитет и ресурси

24. Изтъква, че прилагането на клаузата за солидарност следва да представлява неразделна част от една постоянна система на ЕС за реагиране, управление и координация при кризи, като се надгражда върху съществуващите секторни инструменти и капацитет и се осигури ефективното им мобилизиране с цел предоставяне на координирано мултисекторно реагиране, в случай на необходимост; изтъква, че по принцип прилагането не следва да води до създаването на ad hoc инструменти;
25. Изтъква основната роля на механизма за гражданска защита в качеството му на ключов инструмент на солидарност за незабавно европейско реагиране спрямо широк спектър от кризи; подкрепя основните насоки в предложението на Комисията за укрепване на механизма¹, въз основа на съобщението на Комисията от 2010 г. „Към укрепване на реакцията на ЕС при бедствия“ и като се почерпи вдъхновение от доклада Barnier от 2006 г.;
26. Отбелязва текущата работа по прилагане на Стратегията за вътрешна сигурност, по-специално в областите на борбата срещу тероризма, срещу киберпрестъпността и повишаване на гъвкавостта по отношение на кризите и бедствията; изтъква, че прилагането на клаузата за солидарност е не само въпрос на въвеждането на процедури за момента на възникване на мащабна криза, а всъщност става дума за изграждане на капацитет, за превенция и готовност; напомня уместността на тренировките за управление на кризи, подгответи за специфични ситуации, които са обхванати от клаузата;
27. Отбелязва, че създаването на доброволно обединяване на предварително разпределени активи за гражданска защита би подобрило в голяма степен готовността на ЕС и би дало възможност за идентифициране на съществуващи празници, които трябва да бъдат попълнени; изтъква значението на съвместния анализ на празнините за ефикасното съсредоточаване на усилията на всички и за да се гарантира, че всяка държава членка допринася с полагащия й се дял;
28. Счита, че в случая на активи с високи разходи, по-специално предназначените за рискове със слаба вероятност, от икономическа гледна точка би било разумно за държавите членки да идентифицират решения за съвместното инвестиране в такива необходими инструменти и съвместното им разработване, най-вече в контекста на настоящата икономическа криза; с оглед на това напомня необходимостта да се разчита на знанията и опита както на Комисията и Европейската агенция по отбрана, така и на други агенции на ЕС;
29. Изтъква значението на това да се гарантира, че солидарността се основава на адекватни механизми за финансиране на равнище ЕС, предлагащи достатъчна степен на гъвкавост при извънредни ситуации; приветства предложеното повищено ниво на съфинансиране в рамките на механизма за гражданска защита, по-специално за транспортните разходи; отбелязва разпоредбите за подкрепа при извънредни ситуации в рамките на предложения Фонд за вътрешна сигурност;
30. Напомня, че Фонда за солидарност може да предостави финансова помощ вследствие на мащабно бедствие; напомня също така, че е възможно

¹ Виж: предложението за Решение на Европейския парламент и на Съвета относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (COM(2011)0934).

предоставянето на допълнителна общностна финансова помощ от Съвета в съответствие с член 122, параграф 2 от ДФЕС, в случай че дадена държава членка се намира в затруднено положение или е под сериозна заплаха от тежки затруднения, предизвикани от природно бедствие или извънредно стечение на обстоятелствата извън нейния контрол;

31. Напомня, че съгласно разпоредбите на член 122, параграф 1 от ДЕС Съветът може да вземе решение за предприемането на мерки в дух на солидарност по отношение на трудно икономическо положение, особено ако възникнат тежки затруднения при доставките на някои продукти, по-специално в областта на енергетиката; изтъква значението на това тази разпоредба да се разглежда като част от един всеобхватен набор от инструменти на солидарност на Съюза за реагиране спрямо нови мащабни предизвикателства пред сигурността, като например тези в областта на енергийната сигурност и сигурността на доставките на други продукти от жизнена важност, най-вече в случаи на политически мотивирани блокади;

Структури и процедури

32. Изтъква, че ЕС трябва да разполага с надеждни структури за реагиране при кризи с капацитет за 24/7 наблюдение и реагиране, които да са в състояние да осигурят на всички засегнати органи ранно предупреждение и осъвременена информация за положението; отбелязва, че съществуват множество центрове за наблюдение на равнище ЕС и това повдига въпроси относно ефикасната координация в случай на сложни и многоизмерни кризи; отбелязва създаването на Служба за извънредни ситуации (Situation Room) в рамките на Европейската служба за външна дейност, както и съществуването на редица центрове за секторно наблюдение в рамките на отдели на Комисията и специализирани органи на ЕС; обръща внимание по-специално на Центъра за наблюдение и информация (MIC) на ГД „ЕСНО“, отдела „Стратегически анализ и капацитет за реагиране на ГД „HOME“, Центъра за операции при здравни кризи на ГД „SANCO“, както и службата за извънредни ситуации към Frontex;
33. Отново изтъква необходимостта да се избегне ненужното дублиране и да се гарантира последователност и ефективна координация в действие, още повече като се има предвид настоящият недостиг на ресурси; отбелязва различните школи на мислене що се отнася до начина на рационализиране на този разностраниен капацитет за наблюдение - някои се базират на идеята за централно единно „гише“, а други за застъпват за по-добрата взаимосъврзаност на специализираните служби;
34. Счита, че широк спектър от потенциални кризи, като наводнения, ХБРЯ нападения или бедствия, неизбежно изискват широк спектър от специализирани служби и мрежи, чието сливане не би довело непременно до по-голяма ефективност; в същото време счита, че всички специализирани служби на равнище ЕС следва да бъдат интегрирани в единна защитена информационна система и приканва Комисията и върховния представител/заместник-председателя да работят за укрепване на вътрешната платформа за координация ARGUS;
35. Подчертава необходимостта от политическа координация в рамките на Съвета в случаи на тежки кризи; отбелязва прегледа на Разпоредбите за координация на ЕС при извънредни ситуации и кризи (CCA) и приветства споразумението в рамките на Съвета относно новата концептуална рамка на CCA, посредством използването на

редовни процедури на Съвета, а имено COREPER, вместо ad hoc структури; изтъква, че реагирането на кризисни ситуации от такъв мащаб и естество на равнище ЕС по един последователен, ефикасен и навременен начин изисква един единствен набор от разпоредби;eto защо счита, че новите ССА също трябва да бъдат в подкрепа на клаузата за солидарност;

36. Насърчава усилията за рационализиране и по-добро интегриране на множеството интернет платформи за комуникация и споделяне на информация относно извънредни ситуации, включително интернет страницата на Разпоредбите за координация на ЕС при извънредни ситуации и кризи (ССА), ARGUS, Общата система за комуникация и информация при извънредни ситуации (CECIS) и Информационната система за извънредни ситуации в областта на общественото здраве и заболяванията (HEDIS), с цел да се позволи непрекъснат, свободен и ефективен поток на информация през секторните и институционалните граници; отбелязва взетото в Съвета решение за отдаване на по-голяма тежест на интернет страницата на ССА с цел да бъде използвана като бъдеща интернет платформа за кризисни ситуации, изискващи политическа координация на равнище ЕС;
37. Настоятелно призовава за развитието на всеобща осведоменост при кризисни ситуации, което е от съществено значение при третиране на мащабни многосекторни кризи, когато политическите органи е необходимо да бъдат бързо и изчерпателно информирани; приветства факта, че прегледът на ССА относно разработването на Интегрирана осведоменост и анализ при кризисни ситуации (ISAA) за институциите на ЕС и държавите членки и призовава Съвета да гарантира навременното прилагане; изтъква, че всеобщата осведоменост при кризисни ситуации е невъзможна в отсъствието на култура на споделяне на информация, както и че развитието на такава култура е невъзможно без ясно разделение на ролите;
38. Приветства планираното разширяване на Центъра за наблюдения и информация за създаването на Европейски център за реагиране при извънредни ситуации, като изтъква, че това трябва да бъде един от стълбовете на междуусързаната система на ЕС за бързо реагиране; счита, че отговорността за координацията при многосекторни кризи следва да бъде определена за всеки отделен случай, в съответствие с принципа на "център на тежестта";
39. Изтъква, че в настоящата глобална среда, където взаимозависимостите се умножават, има вероятност мащабните кризи, които биха оправдали активирането на клаузата за солидарност, да бъдат многоизмерни и да са от международно естество, било защото граждани на трети страни ще пострадат от тях, или поради необходимостта от международни действия при реагирането; подчертава важната роля на Европейската служба за външна дейност при такива случаи;
40. Приканва държавите членки да увеличат капацитета си за предоставяне и получаване на помощ, както и да обменят най-добри практики относно начините за оптимизиране на националните процедури за координиране при кризи и взаимодействието на националните им центрове за координиране при кризи с ЕС; счита, че планирането и воденето на подходящи тренировки за реагиране при кризи на европейско равнище, които включват националните структури за реагиране при кризи и съответните структури на ЕС, следва също да бъдат обсъдени;

41. Счита, че е от съществено значение да бъдат установени необходимите процедурни и организационни връзки между съответните служби на държавите членки, за да се гарантира правилното функциониране на клаузата за солидарност след нейното активиране;
42. Изтъква, че в никакъв случай процесът на взимане на решение в Съвета вследствие на искане за помощ в съответствие на клаузата за солидарност не бива да бъде в ущърб на способността за реагиране на ЕС, както и че реагирането на кризисната ситуация трябва да може да стартира незабавно посредством съществуващите механизми, като например Механизма за гражданска защита, независимо от политическото решение; изтъква факта, че употребата на военни активи в подкрепа на операции за гражданска защита е вече възможно на оперативно ниво без активирането на клаузата за солидарност, както бе доказано от успешното сътрудничество между Комисията и военния персонал на ЕС при минали операции в Пакистан и Либия;
43. Изтъква необходимостта от изчерпателно описание на демократичната процедура, приложима при позоваване на клаузата за солидарност, което следва също така да гарантира отчетност на взетите решения, както и да включи подходящото участие на националните парламенти и на Европейския парламент; изтъква значението на това да се предотврати всякакво непропорционално използване на клаузата в ущърб на основните права;
44. Отбелязва, че Европейският парламент и Съветът, както и законодателите от ЕС и бюджетните органи, следва да бъдат информирани за ситуацията на място в случай на бедствие или нападение, което задейства клаузата за солидарност, както и за техния произход и възможни последствия, за да бъде проведена задълбочена и безпристрастна оценка въз основа на актуална и конкретна информация за бъдеща справка.
45. Припомня, че клаузата за солидарност изисква Европейският съвет редовно да извършва оценка на заплахите, пред които е изправена Европа; счита, че тези оценки трябва да бъдат осъществявани на поне две отделни равнища, а именно в по-дългосрочен план в рамките на Европейския съвет, в процес, който трябва да захранва също така стратегическото мислене и да бъде отразен при последващото осъвременяване на Европейската стратегия за сигурност и Стратегията за вътрешна сигурност, както и посредством по-чести всеобхватни прегледи на съществуващите заплахи;
46. Счита, че оценките на заплахите трябва да бъдат допълвани с оценки на риска, при анализиране на заплахите в светлината на съществуващите слабости, като по този начин ще се идентифицират празнините в капацитета, изискващи най-спешни действия; напомня, че при прилагането на Стратегията за вътрешна сигурност, ЕС следва да създаде в срок до 2014 г, последователна политика за управление на риска, която да установява взаимосвързаност между оценките на заплахите и риска и процеса на вземане на решения; напомня също така, че до края на 2012 г. Комисията следва да подготви, въз основа на национални анализи на риска, междусекторен преглед на основните природни и предизвикани от човека рискове, пред които е възможно ЕС да се изправи в бъдеще; насърчава държавите членки да споделят националните си планове за оценка и управление на риска, за да може да

бъде направена съвместна оценка на ситуацията;

47. Изтъква, че произлезлите от това съвместни оценки е необходимо да използват капацитета на Центъра на ЕС за анализ на данни на разузнаването, като се основават на споделена информация и интегрират данни от всички органи на ЕС, участващи в оценката на заплахите и риска, като например съответните отдели на Комисията (включително ГД „HOME“, ГД „ЕСНО“ и ГД „SANCO“) и агенциите на Съюза (Europol, Frontex, Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията и други);

о

о о

48. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на върховния представител/заместник-председателя, на Съвета, на Комисията, както и на парламентите на държавите членки, на Парламентарната асамблея на НАТО и на генералния секретар на НАТО.